

Kikhosta (misstänkt eller konstaterad) - vårdhygieniska rutiner

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Charlotta Karlsson, överläkare och Anette Svensson,
hygiensjuksköterska, Vårdhygien

Smittsamhet

- Kikhosta sprids huvudsakligen som droppsmitta. Vid nära kontakt kan smitta överföras utan hosta.
- Inkubationstiden är vanligen en till två veckor men upp till tre veckors inkubationstid förekommer.
- Smittsamheten är som högts de första 2-3 veckorna men kan förekomma upp till 6 veckor efter insjuknande.
- Smittsamheten avtar med antibiotikabehandling. Efter 5 dagars behandling betraktas patienten som smittfri.
- Immuniteten efter vaccination sträcker sig ca 6-7 år och efter genomgången infektion ca 15 år.

Riskgrupper

- Kikhosta kan vara mycket allvarlig för barn <1 år. Barn <6 månader är särskilt känsliga.
- Gravida kvinnor i slutet av graviditeten (tredje trimestern) och personer i deras närhet utgör en särskild riskgrupp på grund av risken att smitta det nyfödda barnet.
- Gravyt nedsatt lungfunktion eller immunsuppression.

Diagnostik

- För diagnostik av pertussis, välj riktad undersökning Bordetella Pertussis PCR. Känsligheten är högre med riktad undersökning än med den multiplexa luftvägspanelen.

Vårdrutiner

Patienter med misstänkt eller konstaterad kikhosta	
Mottagning	<p>Patient ska direkt tas om hand på undersökningsrum och inte vistas i väntrum eller andra gemensamma utrymmen.</p> <p>Begränsa antalet personal runt patienten.</p>
Vårdrum	<p>Eget rum med stängd dörr. Luftsluss behövs inte.</p>
Skyltning	<p>Märk vådrummet med gul skylt ”Isolering”</p> <p>Länk till Smittsamhet eller infektionskänslighet-märkning av vådrum</p> <p>Informera patienten att dörren till vådrummet märks och varför detta görs</p>
Patient	<p>Patienten får inte vistas i allmänna utrymmen.</p> <p>Informera patienten om att hosta i papper eller näsduk som läggs direkt i papperskorg.</p> <p>Påminn om vikten av god handhygien. Hjälpt patienten vid behov.</p>
Personal	<p>Basala hygienrutiner utgör grunden för all vård.</p> <p>Vid nära omvårdnadsarbete då risk för droppsmitta föreligger (hosta och nysning) används visir <i>eller</i> munskydd och glasögon (egna eller skyddsglasögon).</p> <p>Vid åtgärder som kan medföra aerosolbildning (inhalationsbehandling, bronkoskopi, sugning av luftvägar) används andningsskydd klass FFP3 och visir eller egna glasögon.</p>

Medpatienter	<p>Informerar om smittrisken. Ska vara observant på förkylningssymptom och hosta. Ska ej ha nära kontakt med spädbarn och gravida vid förkylningssymptom.</p> <p>Gravida kvinnor som är i slutet av graviditet (tredje trimestern) ska bedömas angående profylax.</p> <p>Barn <6 månader ska bedömas angående profylax.</p> <p>Vid gravt nedsatt lungfunktion eller immunsuppression görs individuell bedömning angående profylax i samråd med patientansvarig läkare.</p>
Måltider	Mat serveras på vårdrummet.
Avfall Tvätt	Vanlig hantering.
Medicinskteknisk utrustning/hjälpmedel	Utrustning rengörs enligt rutin.
Städning	<p>Ytor som förorenats av luftvägssekret samt "tag-ställen" (till exempel sänggrind, rollator, lysknapp, lampa) torkas med ytdesinfektionsmedel 1ggr/dag samt vid behov.</p> <p>I övrigt städ enligt vanlig rutin.</p>
Besök	<p>Besökare med kikhosta ska avstå besök.</p> <p>Besökare till patient med kikhosta ska informeras om smittrisken och vikten av god handhygien.</p>

Behandling/undersökning på och utanför enheten	<p>Undersökningar bör om möjligt utföras på vårdrummet.</p> <p>Vid transport inom sjukhus, ge patienten engångsnäsdukar och plastpåse. Informera patienten om att hosta i näsduk som läggs direkt i plastpåsen.</p> <p>Informera mottagande enhet eller konsult.</p> <p>Patienten ska direkt tas in på behandlings-/undersökningsrum.</p>
Överflyttning av patient till annan enhet	<p>Informera mottagande enhet.</p>

Ledningsrutiner	
Personal	<p>Personal som arbetar med barn < 6 månader ska informeras om att långdragen hosta kan vara kikhosta.</p>
Smittspårning	<p>Identifiera personer ur riskgrupperna som kan ha utsatts för smitta:</p> <ul style="list-style-type: none">• Barn < 1 år• Gravida i slutet av graviditeten (tredje trimestern)• Patienter med gravt nedsatt lungfunktion eller immunsuppression. <p>Kontakta vårdhygien</p>

Nationella Vårdhandboken: Rutin saknas.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.